

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvezčer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne peti-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr. če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.
Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljenstvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši „Gledališka stolba“.

Upravnost naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

V Ljubljani, 16. januvarja.

Ko je nekaterim hrvatskim dijakom na misel prišlo o priliki Gambettine smrti telegrafovati sočutje in sožalenje predsedniku francoske republike Grévy-ju, je „Deutsch. Zeit.“ na Dunaji rekla pogljivo in prezirajoče, da se ima ta izliv hrvatskih sre pripisovati le temu uzroku, da so še, kakor Slovani sploh, v kulturi toliko zaostali! Še huje se pa godi Čehom v nemškem časopisu. Naj store kar hočejo in naj se loté katerega posla jim draga, Nemci ne pripoznajo nikdar jednega lasa na njih, ki bi bil ne rečemo hvale, ali vsaj priznanja vreden. Vse, kar Čehi podvzamejo, je pri Nemcih bedasto, neumno ali pa surovo in barbarično; — Čehi nemajo nobenega dobrega čuta, pri njih je vse hudobno, sprideno in do dna pokvarjeno. V resnici, ako bi kak inostranec začel poznavati češki narod iz samih nemških časopisov, moral bi si mislit, da je to taka sodrga in tak izmeček človeštva, da bi bilo bolje, ko bi se danes zemlja odprla in vse skupaj požrla za večne čase. V „barbarstvu“ pa jih nadkrijujejo v nemških očeh ob sebi se umeva v prvi vrsti naši severni bratje Rusi. Ne davno smo brali v nemških novinah članek o ruskem popovstvu. Tu so pa že ruski svešteniki tako popisani, kakor pravi na duhu in na srci gnjili, pravi pravcati evangelijski gobovi možje. Vsakdo, to prečitavši, moral se je čuditi, kako je vendar možno, da tako „sprideno“ duhovenstvo vodi duševno že nad tisoč let ruski narod.

Ko je bil 1876. leta nek Brodski Poljak, mestni odbornik v Odesi, za nekoliko časa po vlasti iz tega mesta administrativno prognan, kričali so vsi nemški časopisi, da je to nečuvno barbarstvo, in da kaj tacega se more jedino le v Rusiji pripetiti! Ko se sedaj v Baltiških pokrajini proti nemškim trinogom, katerih je komaj sto tisoč na broji, gibljejo potlačeni Estonci in Litvanci, katerih je nad dva milijona in ki so bili do sedaj pravi nemški robovi v Rusiji, kriče spet nemški listi soglasno, da kaj tacega morajo samo ruski „barbari“

sprožiti in odobravati, ker se ruska vlada nekoliko za pravice toliko tlačenih in zatiranih Estoncov in Litvancev zavzema.

Ta in jednaka razmišljavanja se nam urivajo dan za dnevom pri neprestanem, neizpremenjenem in neizpremenljivem psovani in obrekovanji slovanstva od strani naših nemških sosedov. Se ve, da to ni sad novejšega časa, temveč, — ne vemo, kako bi rekli, — prirojena strast naših nemških „priateljev“ od pamtiveka. Že od nekdaj, kar zgodovina pomni, so se postavljali naši sosedje, kakor znani evangeljski farizeji v templji in so kazali pred celim svetom na nas Slovane kakor na colnarje z besedami: Glejte kakšni neotesani barbari so to, kakšni kulturonosci smo pa mi!

Pri nobenem narodu se beseda „kultura“ tako čestokrat ne upotrebljuje in ob jednem zlorabi, kakor pri Nemcih. Človek, ako to prežekovanje „kulture“ dan za dnevom čita, ne bi mogel verjeti, da se je moglo v nemškem središči, v Berolini, (ali kakor Nemci pravijo „in Spree-Athen“) tako nezaslišano barbarstvo pred 30 leti zvrševati, o katerem ne najdeš kaj sličnega v slovanskih analih 19. stoletja, niti pri katerem drugem evropskem narodu.

Znano je, da je slavni nemški pesnik, pisatelj in učenjak Gottfried Kinkel 14. novembra lanskega leta umrl v Curigu na Švicarskem kakor vseučiliščni profesor poezije in povestnice umetljnosti. Rodil se je leta 1805. v mali vasi pri mestu Bonnu. Habililitiral se je 1845. leta na Bonnskem vseučilišču kakor privatni docent in je dobil 1846. leta poklic na berolinsko vseučilišče, kateri pa ni vzprisal. Naj bolj slavnega je naredila moža epopeja „Otto der Schütz“, katera je doživelca čez 50 natisov, — isto tako je popularna njegova pesen „Das Männerlied“. Ta nemški učenjak in pesnik bil je 1849. leta kot Badenski ustajnik od Prusov ujet in na smrt obsojen samo zavoljo političnega republikanskega mišljenja in prepričanja. Po velikih prošnjah vsega nemškega izobraženega sveta spremenil je tedanj pruski kralj to smrtno kazen v doživotno

teško ječo. Odpeljali so Kinkel-a v jetnišnico v Span-dau. Tam so slavnega nemškega pesnika in vseučiliščnega profesorja zaprli mej najprostejše in najbolj ostudne tolovaje, mej proste razbojnike, morilce in tatove. Moral je vsak dan tkati od ranega jutra do pozneje mu je vsled tega na prstih koža postala tako trda in debela, kakor na petah. Ako ne bi bil v tkanji svojega „pensuma“, naloženega mu po jetničarji, ob tednu dovršil, pretila mu je telesna kazzen z leskovačo; — čitati ni smel drugega, kakor sv. pismo in to le ob nedeljah! To je trajalo celo leto do novembra 1850. leta, ko ga je njegov genijalni učenec Karol Schürz, zdanji severno-ameri-kanski minister in senator, rešil iz tega peklenskega groba. Le po tem potu se je posrečilo Kinkel-u zbežati v London, od koder se je pozneje preselil v Švico. V nemško cesarstvo ni hotel nikdar več nazaj, akoravno so mu bila vrata po amnestiji odprta. Tako so ravnali vsemu svetu „kulturonom“ Nemci z jednim njihovih najslavnejših duševnih velikanov, in ob jednem vseučiliščnim profesorjem!

Vprašamo zdaj: je-li v povestnici tega stoletja pri katerem slovanskem plemenu od belega do črnega morja, od Triglava do Urala tak ali vsaj sličen barbaričen čin zabeležen? Brez primisleka in z lahko vestjo smemo odgovoriti, da kaj tacega pri nas Slovanih sploh po naši naravi in čudi niti mogče ni! Rusi pošljejo tacega moža, ako ni vladu ušeč v Sibirijo, kjer mu dajo polno prostost, da jim pri priliki, kendar se mu zljubi, lahko uide, kakor je to storil Mihail Bakunin in mnogi drugi pred njim in za njim

Mislimo, da bi bilo bolj shodno in pravilno, aко bi Nemci poprej velik brun barbarstva in nasilstva iz svojega očesa izpulili, predno se usojajo zaletavati se v reso v slovanskih očeh. Ali pomenitanje pred lastnim prago pa ne gre našim oholim in prevzetnim sosedom na noben način v glavo, aki bi jim o tem še tako lepe in koristne članke ali celo knjige pisali!

LISTEK.

Pogled v Idrijsko dolino.*)

(Spisal Črnologar.)

Idrija! Kolikokrat so te že opisovali pisatelji raznih stanov in raznih narodnostij! A vsi, brez izjeme, počenši s starino Valvazorom, proslavljajo tvojego, tvoje griče in hribe, tvoje „bele hišice“ s „prijezjnimi vrtiči“, cerkve in rudniške stavbe! In visti razni pisatelji spravili so me v ne malo zadrgo, in skoro ne vem, kako bi začel, da bi me ne zadele ostra pušica priobčena pred meseci tukaj pod črto.

Poludne je zvonilo po idrijskih cerkvah, ko sem dospel do prvih hiš na mestu, kjer je nekdaj stala žgalnica ali „prejnuta“ (Brennhütte), kakor govorí staro in mlado v Idriji.

* Gled št. 193 „Slovenskega Naroda“ od 1. 1881.

Orjaški, že porašeni nasipi nad cesto in pod njo pričajo, da se je v teku stoletij mnogo rude žgalo. In kateri Idrijčan se ne spomina živahnega gibanja, ki je trajalo tu po priliki do 70. leta? V minoletem desetletji pa so podrli nepopolne žgalnice in združili vsa tovarniška dela na nasprotnej strani Idrijce, kjer se še zmirom stavijo nove peči.

Rudniško vodstvo sezidalo je na tem kraji več hiš za rudarje (Berghaus). To hvalevredno početje ima le jedno slabo stran, da so hiše preblizo tovarne. Ako je hotelo rudniško vodstvo napraviti zdravih stanovanj, poiskalo bi bilo lahko drugod potrebnih prostorov.

Tukaj stoji pod cesto tovarniška lončarija, staro na polu podrtu poslopje, ki preti vsak trenutek podkopati pod seboj v prahu delajoče lončarje. Skrajni čas je že, da se poruši ta podrtija.

Tesna dolina odpira se pri tovarni v kotlino, obdano na okrog z visocimi, strmimi hribi.

Pustivši tovarno na levej, onstran Idrijce, pelje

te cesta pod prijazen „hribec“, česar vrh kras cerkvica sv. Antona in v bregu nad cerkvico „kulvarija“ s križevim potom, ki je, rekel bi, mestu pravi in jediri kras. Raz hribca se ima lep razgled na mesto, in le škoda, da ni pripravnejšega puta do vrha.

Tolminska cesta združuje se z logaško v mestu pri mostu čez Idrije.

Mesto Idrija šteje dandanes 4200 prebivalcev, ki si večinoma služijo svoj kruh pri c. kr. rudniku za živo srebro. Od rudnika neodvisni so le trgovci in nekaj rokodelcev. Nepravilno zidano mesto ima značaj nemških rudarskih mest. Stavili so namreč v prejšnjih časih hiše, kjer je bilo kaj prostora, na ravnom ali v bregu. Večjidel so vse polu zidane, polu lesene s strmimi z lesom kritimi strehami. Te „bele hišice“ obkoljene s sadnim drevjem in „prijezjnimi vrtiči“ prouzročujejo prijeten utis, če se ogleduje mesto raz kako višino. Priznati se mora, da idrijski rudar ljubi čednost ne le na obleki, nego

O slamnikarstvu.

—n. Kranjska je pred vsem kmetijska dežela in zategadelj moramo skrbeti, da se kmetijstvo kolikor moč pospešuje. Vsaka domača obrtnost, ki jemlje ali slab kmetijstvu potrebne delavske moči, je škodljiva. Dobra pa je domača obrtnost, ako se tako vrši, da kmetijstva nič ne ovira. Za tako smatrano pletenje kit za slamnike v domžalskej okolici. Dokler in kendar je kaj kmetijskega dela, nihče ne plete, po zimi je pa vse pri kiti. Akoravno je zasluk pri pletenji pal že za polovico, je vender še precejšen z ozirom na to, da je tamošnjim prebivalcem kmetijstvo prva in glavna skrb in vse, kar pri pletenji dobe, le postranski zasluk. Nam so dobro znane le kake dve, tri občine, in rečeno velja le o teh, akoravno mislimo, da tudi drugod v okolici, kjer se s pletenjem pečajo, niso razmere dosti drugačne.

To je v kratkem, kar smo pisali v prvej polovici oktobra lanskega leta, tedaj prej, preden se je zima in pletenje začelo. Letos 10. januvarja je pa prinesel „Slovenski Narod“ popis iz ljubljanske okolice, ki nam odgovarja tako-le:

„Nedavno je pisal neki g. dopisnik nekoliko člankov v „Slovenski Narod“, v kajih se je izrazil, da se ljudstvo mnogo bolje počuti, ako ne zanemarja kmetijstva, in pravi, kako dobro da izhaja ljudstvo okoli Domžal, koje se le po zimi s pletenjem bavi. Jaz moram temu žalibog oporekati. Ljudstvo si zasuži s pletenjem kit dan danes tako malo, da se komaj slama splača ubogemu kmetu in da faktično dela zastouj. Dokler ni bilo tirolskih podjetnikov, je bila kupčija s slamarijo izvrstna, kajti prosto ljudstvo je korespondiralo s fabrikanti v Pešti in Bukareštu. Toda sedaj je vse proč! Nikjer ne kaže več ubogemu kmetu kaj dobička, ker se mu niti delo ne splača. Tako je stanje v resnici in nič drugače. Nikakor ne moremo reči, da so uzrok te nesreči tirolski podjetniki, koji imajo že mnogo tovaren in se jako pošteno obnašajo v naši deželi, pač pa je uzrok konkurenca z drugimi deželami.“

Naravnost povemo, da nas veseli, da se je še kdo oglasil o tej zadevi, ker več očij več vidi. Le, ako vsestranski in natančno spoznamo domače gospodarske razmere, moremo nasvetovati, kje in kake pomoči je treba. G. dopisnik pravi, da nam mora žalibog oporekati in na videz je res z nami navskriž, ali v resnici nam ne oporeka in le popolnuje naš omenjeni spis.

Mi smo se pred vsem ozirali na kake dve, tri nam dobro znane občine v kamniškej okolici, kjer se, dokler niso prišli tirolski podjetniki v našo deželo, s pletenjem niso skoro nič bavili. Ko so pa ti prišli, je pa vse začelo pesti. Pletli so in pletole po zimi, kendar ni drugačega dela. Zasluk je bil s početka izvrsten, sedaj se je pa zelo znižal in sicer, kakor pravi dopisnik, zarad konkurenca z drugimi deželami, ali vender je še zmerom precej bolji, kot nekdaj pri kolovratu.

G. dopisnik iz ljubljanske okolice se pa morda ozira, kakor se kaže iz besedij „dokler ni bilo tirol-

skih podjetnikov, je bila kupčija s slamarijo izvrstna,“ na take vasi (Študa, Ihan itd.), kjer so so že zdavnaj prej ne samo s pletenjem kit nego tudi s šivanjem slamnikov zelo pečali, kateri kraji pa nam niso dosti znani. In ker pravi, da so korespondirali s Pešto in Bukareštom, si moramo pač misliti, da so se nekateri bolj bavili s slamnikarstvom nego s kmetijstvom. Da so morali veliko zaslužiti, pač radi verjamemo, ker drugače bi se Tiroci najbrže ne bili naselili. S tirolskimi velikimi podjetniki prejšnji slamnikarji gotovo niso mogli konkurirati in zgubili so svoj dober zasluk in pali morebiti še celo v največjo revščino. In zdaj tudi Tiroci ne morejo tako dobro izhajati in tako drago kit plačevati kot s početka, baje, ker jim je konkurenca z drugimi deželami na poti in, da bi mogli uspešneje konkurirati, si hočejo filijale napraviti celo v dalnej Ameriki. Tedaj sama konkurenca in boj za obstanek!

Ako pravi g. dopisnik, „da se komaj slama splača ubogemu kmetu“, se to menda ne sme prav po besedi umeti, ker se tudi pri najbolj ordinarnem pletenju, pri tako imenovanem „faču“ in „saku“, vender nekoliko zaslubi. Ampak g. dopisnik misli najbrž, da plačilo za kito ni v pravej razmeri s časom, ki se potrebuje za njeno izvršenje. Mogoče, da se je zasluk zopet zmanjšal, kar pa mi ne vemo, ker letošnjo zimo nismo imeli prilike obiskati ondotnega kraja. G. dopisniku iz ljubljanske okolice se zdi zasluk pri pletenju prepičel. Pritrdomu mu radi, ako si misli pletenje kot obrtnost, ki se opravlja „handwerksmässig“, kajti družina, ki bi se bavila le s pletenjem, bi se ne mogla živiti. Ali znano je, da smo mi govorili o pletenju le kot domačej obrtniji, ki se vrši le tačas, ko ni drugačega dela. Ako zaslubi vsak le 10 kr. na dan, je to taka svota v kmetskem budgetu, ki se ne da z lepa pogrešati, je to precejšen zasluk v primeri z onimi kraji, kjer nimajo nobene domače obrtnosti.

Končajmo z besedami, ki smo jih že večkrat izrekli v tem listu: Pri nas se mora pred vsem pospeševati kmetijstvo, ono ima najsolidnejšo podlogo in mu tudi konkurenca ne more toliko škodovati kot obrtnosti. Domača obrtnost je dobra in se more priporočati le kot postransko delo, ker le na tačinje je mogoče, ako se uniči v konkurenčnem boji domača obrtnost, da se z njo vred ne uničijo tudi delavec kmetje.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 16. januvarja.

Včeraj ob jednjah bil je prva seja državnega zbora po praznikih. Predsednik dr. Smolka javlja Najvišjo zahvalo za voščila zbornice ob prilikih rojstnega dne Nj. Veličanstva cesarice in praznovanja 600letnice Habsburškega vladanja. Novoustoviti člani grof Fran Attems, Gustav Hirsch in dr. Vielguth store obljubo. Finančni minister predlagal glede podpore po povodnji in poškodovanim krajem Koroške. Poljedelski minister predložil načrt postave za urejanje reke Adiže. Justični minister predložil načrt zakona, za-

devajočega stavbo sodniškega poslopja v Marcheggu. Načrt postave o akcijskih družbah odda se odsek 24 članov. — Na to utemeljuje dr. Roser svoj nasvet, da se ustvari postava proti ponarenju in popačenju hrane in pihače. Ako si želimo zdravih, močnih ljudi, treba temu važnemu vprašanju več pozornosti nakloniti. Popačenje živeža je že vrlo staro, že v rimskega prava se nahajajo postave proti njemu. Naj se napravi za to posebna kolikor možno ostra postava in uspešno nadzorovanje v posebnih preiskovalnih postajah. Druga neprilika je vedno množična se draginja živeža, tudi ta bode trkala jedenkrat na vrata parlamenta, kakor zdaj socialno vprašanje. Poleg visoke carine je tu uzrok posredovalna kupčija. Tudi v tej zadevi bode treba primernih naredeb. Govornik priporoča svoj nasvet ter predlaga, naj se odkaže odsek kazenskega zakona. Ta nasvet podpira gorko dr. Kindermann, poudarjaje, kako se celi vozovi mavca prevažajo, ki se potem primešavajo moki. — Poslanec dr. Menger utemeljuje svoj nasvet, zadevajoč obdačenje krošnjarstva in premakljivih kupčijskih zalog. — Članovi obrtnega odseka snidejo se danes k seji, v katerej se jim bodo naznanile nameravane premembe obrtne novele, kakor jih želi komisijon gosposke zbornice, da bodo zamogli po tem urediti svoje stališče.

Razglašuje se postava o vojaškem naboru za leto 1883., s katero se dovoljuje za stalno vojsko (in mornarsko) 55.922 mož in za dopolnitveno rezervo 5592 mož vojakov-novincev.

Nepričakovano zaprta jezuita cerkev v Lvovu se tako-le tolmači: Rektor jezuita konventa, pater Kaminski, dobil je bil brezimenno pisanje, v katerem se napoveduje za nedeljo demonstracija v cerkvi. Ker se v Lvovu baš vrši velika socialistna pravda, se je ta vest zdela verjetna in jezuitje so v sporazumljeni s policijo zaprli cerkev. V dnevnem reportu policijskem stoji lakonično: „Jezuita cerkev ostane do torka zaprta z ozirom na varnost občinstva“. V nedeljo imela je policija več hišnih preiskav. — Poročilo nekaterih poljskih listov, da bi se bil v rusinsko veleizdajsko pravdo zaplenjeni pater Naumowicz potem, ko je bil izključen iz rimske cerkve, obrnil v Rim za restitucijo s preklicem vseh njegovih izjav, se baje ne potrdi; manjše se trdi, da je prošt Naumowicz prestolil k iztočnej pravoslavnej veri. Sv. očetu poslal je baje deset pol obsežno pismo, v katerem hoče dokazati, da je zveza grško-katoliške cerkve z Rimom nemogoča in da je prestop zjednjenih k starej veri neizogiben. Nekateri stavijo celo prej imenovano novočo o jezuitki cerkvi v zvezo z Naumowicem.

Vnanje države.

Miroljubni ruski list „Golos“ imel je zadnje čase veliko prestati; od treh strani, iz Berolina, Moskve in Petrograda so ga napadali. „Mosk. Vedomosti“ so ga obdolževali, da je oficijozen organ ruskega ministra vnajnjih zadev ter da je nepatriotičen in da služi poljske stvari. Zanimljivo je vedeti, zakaj da je Bismarckov organ „Nordd. Allg. Ztg.“ tako hlastno popadel za to prvo natolcevanje, trdeč celo, da je francoski list. „Golos“ je namreč, dasi uvaževanje vrednost rusko-nemškega prijateljstva in nevarnost boja z Nemčijo in Avstrijo, vendar zadnje čase bolj energično kakor vsaki drugi ruski list kazal na velikanska utrjenja Nemčije ob ruski meji in dokazoval, da ima Rusija proti napadu od zahoda tako slabo utrjene meje. Od tod tedaj ljubeznjivosti nemškega lista! „Golos“ odgovarja tem napadom in pravi, da ni oficijozen, da je vedno zagovarjal miroljubno politiko, da bi pa moral biti slep, a ko

tudi v svojem stanovanju. Posebno ženski spol zasuži, da se ga pohvali.

Najznameniteje poslopje v mestu je grad „Gewerkenegg“ (narodu neznano ime) na zapadnej strani mesta, ki ima dvorišče in tri stolpe. Grad je sedež c. kr. rudniške gosposke, c. kr. okrajne sodnije, itd. V njem se hrani živo srebro in cinober. Pod gradom stoji ob mostu čez potok Nikovo kapela sv. Ivana; onstran mostu pa dobro poznana narodna hiša g. St. Lapajneta. Nekoliko hiš loči kapelico sv. Ivana od ponosnega poslopja, ki ni v nikakeršnej primeri z drugimi mestnimi hišami. Na pročelju nosi pod rudarskim kladivom nemški napis: „K. k. Werks-Volksschule!“ Po najnovejših zahtevah zidana šola ima celo sobe za „garderobe“, („grdo robo“ rekel je jezičen Idrijčan). Dvomilo se je že, da bi bile te sobe potrebne, kajti za silo oblečena mladina pač nema uzroka, še to malo slati. V bregu nad šolo je najstarejša, prvotno v goščem slogu zidana cerkev sv. Trojice.

Primerno prostorna mestna farna cerkev

sv. Barbare na glavnem trgu ima pet altarjev, močne in lepo ubrane orgle in nove zvonove, katerih največji tehta 46 stotov. Temeljni kamen tej cerkvi položil je 1628. l. znani reformator ljubljanski biskup Toma Hren.

V „cesarskej gostilni“ poleg cerkve točilo se je še pred nedavnoim „na cesarsko“ rudarjem ceno vino. Idrijska Čitalnica ima ondu v prvem nadstropji svoje prostore.

Čitalnici ravno nasproti, mej glavnim in šolskim trgom, stoji rudniški bram za žito. Zastrelno poslopje nema sicer nobenih posebnostij, a znamenito je vender radi okusne in zdrave „polente“, katero je pred leti iz smrdljive (?) koruze na nepoznavni način kuhal tukajšnji magacinski oskrbnik, hoteč nezadovoljnim rudarjem dokazati, da sparjena, smrdljiva koruza (tako so rudarji prejemali) ni zdravju škodljiva! Ta iznajdba je, se ve da, ostala tajna, ima le krajevni pomen in velja le za one čase. —

Oskrbnikova „polenta“ spomina me „strokov-

naške“ komisije, obstoječe iz ranocelnika in konjederca, katera je c. kr. urad k Fari poslal, da pregledata in kot „strokovnjaka“ izpovesta, je-li crknen bik poginil radi škodljivega upliva idrijske tovarne za živo srebro ali vsled katere koli druge bolezni!

Idrija ima tudi svoje gledališče, katero je blaga cesarica Marija Terezija dala sezidati. Po

jako nepristojnej vnanjej obliki je težko uganiti, da je hram Taliji posvečen, ako ne bi imelo napisa: „K. k. Werkstheater“. Gledališče je leto in dan zaprto. Le redko kedaj igrajo tuji nemški igralci; idrijski diletantje isto tako niso za gledališče posebno uneti.

Poleg gledališča so na šolskem trgu še jedina idrijska kavarna, jedina lekarna in paralelno s

to sedaj predelana nekdanja rudniška glavna šola, v katerej so nam razsvitljeni možje s palico ubijali nemščino v trde slovenske buče.

(Konec prih.)

bi prezrl nemške priprave o bruskej meji, katerih velikost se ne daje pomanjševati z zatrjenjem miroljubja. Ne iz sovraštva do Nemčije, ampak iz ljubezni do Rusije smatra si za svojo dolžnost na to opozarjati.

Nemški učenjak **Mommsen** bil je tudi pred drugo instanco oproščen zatožbe razžaljenja kancelarja kneza Bismarcka. Vsled te oprostitev godile so se razne demonstracije za učenjaka in to je baje živce mogočnega kancelarja tako razburilo, da je Mommsen za najbolje spoznal, umakniti se mu za nekoliko časa izpred očij ter se bode najbrž podal v Italijo.

Dopisi.

Iz Gorice 11. januvarja. [Izv. dop.] Danes ob jednjsti uri zbral se je bilo kijubu slabemu vremenu na poziv našega poslanca dra. Tonklija, predsednika političnega društva „Sloga“, v prostorih goriške Čitalnice lepo število rodoljubov iz Gorice in dežele v posvetovanje kako važnega in zanimivega programa. Prva točka dnevnega reda bila je predlog o ustanovi slovenskih otročjih vrtov v Gorici. Ko je g. predsednik „Sloga“ razložil namen in potrebo takih zavodov za otroke mej 4. in 6. letom iz narodnega in državnega stališča, bil je predlog z živahnimi dobro-klici in navdušenjem jednoglasno sprejet. K drugi točki dnevnega reda: o ustanovi ljudske posojilnice za Goriško po že izdelanih pravilih, govoril je g. Povše, ravnatelj slov. dež. kmetijske šole v Gorici, dokazal potrebo in korist posojilnice v kratkem a jedernatem govoru ter odbijal s tehtnimi razlogi vse pomisleke zoper ustanovitev teh nam neobhočno potrebnih zavodov. Z navdušenjem sprejetemu govoru sledilo je jednoglasno odobravanje predloga. Na odborov predlog voljeni so bili na to v osnovnem odbor posojilnice jednoglasno sledeči gospodje: dr. Nikolaj Tonkli, edvetnik v Gorici, predsednikom; dr. Aleksij Rojic, posestnik in zdravnik v Gorici, namestnikom; č. g. Kravna, nadškofijski tajnik v Gorici, denarničarjem; č. g. dr. Gregorčič, bogoslovja profesor, kontrolorem; in g. Berbuč, c. kr. višje realke profesor, tajnikom. Priporočamo tem gospodom, da se takoj in resno poprimejo dela ter ustanovijo zavod, od katerega pričakuje dežela ne le gmotne pomoči, temveč tudi prospeh narodnega in duševnega razvitka; zadnji je od prvega odvisen, kajti, kjer vlada siromaštvo, kjer izsrka skrb za vsakdanji kruh vse moči, tam ni duševnega napredka pričakovati. Dežela jim bode hvaležna, Bog pa naj blagoslovi njih delo!

Predlog, da predloži odbor „Sloga“ visokemu naučnemu ministerstvu peticijo z namenom, da pravi pri tukajšnjem izobraževališči za učiteljice poseben tečaj za pouk v vodstvu otročjih vrtov ter združi z zavodom jeden otročji vrt, bil je brez debate jednoglasno sprejet.

Prav živahna debata pa se je unela pri razpravi četrte točke dnevnega reda, namreč o peticiji do vis. naučnega ministerstva in do vis. državnega zabora za upeljavo slovenskega kot učnega jezika na c. kr. deški šoli in na c. kr. dekliški šoli v Gorici. Odborov predlog, da bi se poučeval na imenovanih zavodih nemški jezik kot obligatni jezik v 3. in 4. razredu, bil je pri deški šoli z vsemi, pri dekliški šoli z vsemi, izvzemši jednega glasu, zavrnjen. A sprejet je bil predlog, da naj bosta zavoda izključljivo slovenska, ne da bi se čas na teh ljudskih šolah z učenjem nemščine tratil. Brez ugovora je bil dalje sprejet predlog, da se upeljejo na tukajšnji gimnaziji in realki v nižjih razredih vstrični razredi s slovenskim in italijanskim učnim jezikom za vse predmete.

Pri volitvi novega odbora pokazala je dežela po svojih zastopnikih zopet jasno, da ima popolno zaupanje do našega poslanca dra. Tonklija in da mu je hvaležna za njegovo trudopolno a uspešno delovanje za slovenski narod. Z burnimi živio-klici in navdušenjem sprejeli so navzoči zastopniki naroda iz vseh krajev naše male a ljubljene domovine predlog, da se voli per acclamationem g. dr. Josip Tonkli zopet predsednikom našega političnega društva „Sloga“. V odbor so bili voljeni po predlogu jednega društvenika sledeči gospodje: dr. Gregorčič, Jeglič,

Povše, dr. Nikolaj Tonkli, dr. Rojic jun., Nanut, Kobal, Mašera in Kocijančič.

S tem je bil občni zbor končan ob 1. uri popoldne. Navzoči odborniki „Sloge“ izbrali so si potem dr. Gregorčiča za podpredsednika, g. Povšeta za tajnika in g. Jegliča za denarničarja.

Domače stvari.

— (Današnja „Laibacher Zeitung“) ima tako zanimljiv uvodni članek, česar nekateri stavki se odlikujejo po uprav lapidarnej jasnosti. Odgovarajoč ustavovernemu listiku v znani Plenerjevej zadevi, kako odločno odvrača mnenje, da bi bil uradnemu listu nalog, braniti ustavoverno, vladu sovražno stranko, katera naj se sama brani in pravi na dalje: „Mi se sploh ne angažiramo za strankarske može, ko bi tudi pripadali vladu ne nasprotuje stranki. Naša naloga in dolžnost je jedino, potezati se za vladu, kjer se ona napada, — za vladu in tiste javne funkcionarje, ki delajo v duhu vlade in jo podpirajo. Dobro tedaj zapomniti: mi se tedaj ne angažiramo za uradnike, ki svoj poklic in zaveze svoje prisegate tako zelo prezirajo, da se javno družijo s propagando proti vladu, da nastopajo kot agitatorji za stranko, ki hoče propast vlade in njenim pomirljivim namenom nasproti v ztraja na stališči trde negacije. Sedanji vladu mi to visoko cenimo, da je tolerantna proti inomislečim in da pri volitvah in jednakih prilikah uradnikom ne krati svobodnega uporabljanja državljanjskih pravic. A ta toleranca ima svojo mejo.“

„Nobena vlada na svetu, ako neče postopati samomorno, ne more in ne bode dopuščala, da se njeni lastni organi jej protivijo in prekrivajo njen program. Program sedanje vlade pa je: sloga in mir mej narodnostmi. Od svojih organov tedaj zahteva, da so prebivalstvu nasproti brez razlike na rodnosti objektivni in dobrohotni; od svojih uradnikov terja, da se boja političnih strank ne udeležujejo aktivno, da niso ščuvalci in agitatorji in da na ta način ne pridejo ob zaupanje prebivalstva, katero je le nepristranskim in vseskozi pravičnim javnim funkcionarjem gotovo.“

„Če posamični uradniki — in teh je hvala Bogu le malo — ne ustrezajo spravljivim intencijam vlade, če se dado voliti v agitacijske odbore, če se udeležujejo shodov, pri katerih se izreka vladu nezaupanje, če pripomagajo k ščuvanju in se tako izpostavljajo rekriminacijam, bila bi velika hiba, da proti našej dolžnosti, ko bi take uradnike, ki ne ravna po intencijah vlade, jemali v svoje varstvo.“

„V Kranjski je več stotin uradnikov in javnih funkcionarjev, meji katerimi jih je mnogo nemške narodnosti in ki se prištevajo ustavovernej stranki, a vendar jim slovensko časnikarstvo ne storí nič žalega. Zakaj? — ker ima ta velika večina uradnikov dovolj takta, da se ne spušča v politična ščuvanja in agitacije, ker je dosti previdna in spoznava, da uradnik ni poklican, igrati agresivno politično ulogo. Kdor izmej uradnikov tega spoznati neče, nego si dopada v ulogi političnega strankarskega boritelja, ta naj nasledke svojega dejanja pripisuje samemu sebi.“

To je povedano odločno dovolj in mi le živo želimo, da bi kedaj imeli veleprijetno priliko, registrirati jednake vladine izjave tudi iz drugih slovenskih pokrajin.

— („Darovanemu konju se ne gleda na zobe“) pravi pregor in mi tudi nemamo nikakega povoda, kritikovati redko ženeroznost kranjske hranilnice, ki je ljubljanskemu „Sokolu“ dovolila, da sme brezplačno rabiti lepo telovadnico v realki. Hranilica ravnala je iz blagega nagiba, kar pa nekatrim gospodom ni baš po godu in meji temi je tudi c. kr. telovadni učitelj Schmidt, ki bi baje rad onemogočil telovadbo Sokolov v realki. Ne le, da je v svojem pismu z dne 12. t. m. navel v sedmih točkah skoro vse telovadno orodje, kate-

regi Sokoli rabiti **ne smejo**, je 7. t. m. točno odredil mej drugimi dnevi tudi ponedeljek za telovadbo Sokolov. Včeraj pa, ko je prišlo kacih 60 naših telovadcev, bila je telovadnica zaklenjena, ker je v njej imela „die alte Riege“ svoje vaje, katera do sedaj še nikdar v ponedeljek telovadila ni. Gospod Schmidt sicer v svojem listu z dne 14. t. m. bije ob prsi rekoč: Es thut mir in der That leid, dass durch meine Schuld eine Confusion entstanden ist, a izvestno je, da se nam je hotel napraviti šabernak, kajti vse „kar leze in kar gre“ gomazelo je včeraj v telovadnico, ne iznimši tisti g. Rütinga. No, bojazen g. Schmidta, da bi utegnil nastati „konflikt“, bila je puhla, kajti dobro vemo, kam in zakaj pes taco moli, tudi jour fixe „Sokola“ (g. Schmidt izumil je baje za to nov izraz „fressage“) izpal je izvrstno in mnogo bilo je v steklenem salonu veslosti, ko so se čitali g. Schmidtovi „pronunciamento“, zlasti stavki o odgovornosti, katere pa ob ponedeljkih do sedaj niti poznal ni, ker sam piše, da se ni brigal za to uro („um diese Stunde nie gekümt“). Nečemo pozornosti čitateljev zlorabititi še na dalje s to zadevo, za to le še toliko, da dotični gospodje svojega namena dosegli ne bodo.

— („Fallen seh' ich Blatt auf Blatt“) Pred nekaj dnevi prinesla je „Laibacherica“ prav sramežljivo na zadnjej strani mej inserati naznanilo prvesedstva kamniškega „Lesevereina“, da je to društvo zadnji dan leta 1882. izvršilo nad sabo „harakiri“, da se je namreč razšlo. No, razhajati se pač ni bilo komu, ker je društvo izgubilo do malega vse ude; da je pa tako prišlo, to je za nas tolažljivo. Tako gine on dne do dne nemškutarija po Slovenskem!

— (Ples ljubljanskih veteranov) zadanjo soboto bil je jako dobro obiskan: plesalk, plesalcev in gledalcev se je kar trlo. Prostori okinčani so bili s podobo Nj. Veličanstva cesarja, vrhovnega društvenega pokrovitelja, obdana z veliko množino lepih evtlic, na strani pa je stala: na desno velika podoba Ljubljane (Aemonia), na levej velika podoba Kranjske (Carniola). Prostori so bili krasno okinčani s cesarskimi narodnimi in mestnimi zastavami in z grbi kranjskih mest in trgov. Ples so razen vojaških dostenjanstvenikov s svojo navzočnostjo počastili i g. deželnih glavar grof Thurn in kupčiške zbornice predsednik g. Kušar. Posebno mnogo je bilo tudi podčastnikov domačega 17. pešpolka navzočnih, kateri so se odlikovali kot elegantni in jako vstrajni plesalci.

— (Predpustne veselice Čitalnice v Metliku): 21. in 28. januvarja s plesom in petjem, 2. februarja Vodnikova svečanost z govorom in sijajnim plesom; 4. maskarada. 6. finale.

— (Tržaški Sokol) izvolil je v občenem zboru 14. t. m.: Predsednikom g. Gjura Vučkovića, v odbor pa so voljeni gg. dr. Andrej Longhino, dr. Mate Trinajstič, Fran Kevešić, Frau Sakser, Fran Čokelj, Ivan Inamo, Martin Krže, Hinko Paternost. Društvo broji že nad 100 članov in ima nad 400 gld. premoženja.

— (Tiskarsk pogrešek.) V včerajšnjem uvodnem članku ima se v 3. odstavku na mestu „po oficijalnej modrosti dr. Suppana in Jos. Lukmanu“, brati „po finančnej modrosti“.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 15. januvarja. Govori se, da cesarjevič Rudolf opusti nameravano potovanje v orient z ozirom na po povodnjih poškodovane kronovine in da namerava nekoliko potovalnih stroškov nakloniti poškodovancem.

Pariz 16. januvarja. „Figaro“ objavlja manifest princa Napoleona, kateri kritikuje zdanji položaj, zase zahteva Napoleonovo dedino.

Lyon 16. januvarja. Pravda anarhistov. Krapotkin skuša dokazati, da ni nikake mejnarodne zveze in pravi, da je jedino izvedljivo sredstvo za zboljšanje osode delavcev: razsvitje (eksproprijacija) lastnine, ki bi se proglasila po konvenciji. Anarhiji v Francosko

ni zasadil on, ampak Proudhon in misleci leta 1848. Ta ideja raste kljubu vsemu. Njegova obsodba bi prouzročila le proselyte.

Lyon 15. januvarja. Predsednik sodišču v pravdi anarhistovobil iz Švice, Nemčije in Rusije 19 pretilnih pisem.

Izpred porotnega sodišča.

V Ljubljani 21. decembra.
(Konec.)

Puško s sedmimi streli (Repetirgewehr) imel je Lenger napeto, a ni imel časa sprožiti jo. Tudi vodja Okorn trdi, da je moral jeden napadovalcev prijeti Lengerja od zadaj, drugi pa od spredaj, drugače ne bi bilo mogoče razožiti Lengerja, kateri, dasi le srednje postave, je bil vender krepak in jako pogumen vojak. Zaslisi se jako mnogo prič, a ti nečejo, dasiravno jih predsednik ponavlja opomina na svetost prisege in jim grozi z večno in posvetno kaznijo, katera jih čaka, o stvari nič natančnega vedeti; vsi pravijo, da so le slišali, od koga in kje pa nečejo znati. Kakor železna zveza zde se nam te priče.

Štirinajstletni pastir Janez Urbanec, ki je pri rodovini Bezljajevi za pastirja, priseže in odločno izpové, da nič ne ve. Ko ga predsednik opozarja na več neresničnostij, ki se ne ujemajo z drugimi izpovedbami in ga vpraša, kdo ga je naučil tako govoriti, se kratko odreže: „Nobeden!“ Tudi o kapi neče ničesa znati, ravno tako o krvavej srajci. Predsednik opomni: „Se ve da, kapa vojaška je izginila za to, ker bi bila Bezljaja izdala!“ Priča Urbanec pravi: „Ne vem!“ Priča Marta Jermen, 17 let starata krščenica pri Bezljajevih stariših tudi ničesa ne ve. Prej je bila žandarju Hinku rekla, da jej je bil narocil Bezljaj drugi dan po umoru, naj krvavo srajco opere. Danes pa pravi, da je to storila sama, ker je bila srajca umazana in krvava. Na vprašanje predsednikovo, ali se jej ni nič čudno zdelo, da je srajca krvava, odvrne: „Ne, kakšna hoče pa biti pri mesarjih ko krvava?“ Kdaj je to srajco prej zadnjikrat oprala, toliko ve, kakor kdaj bo umrla. Isto tako izpovedo vse druge priče, izimši c. kr. žandarmov Hineka in Okorna. Le dve priči odločno in resnično izpovedavati, in ti sta Šavel in Strah. Ivana Šavel, bivša kuharica pri postajnem predstojniku v Zalogu, bila je isti dan proti polnoči še po konci in gledala iz okna v prvem nadstropji. Slišala je preprič in videla tri može. Dva sta zmerjala rekoč: „Kaj govoris, kar ni res!“ Jeden je odgovoril: „Kaj mislita, da se vaju bojim?“ Na to slišala je pogosto priduševanje, in izrek: „Zdaj ga bomo!“ in klic: „Führer! Führer! her!“ potem pa je začelo pokati in osvedočena je bila, da nekoga bijejo in kolikor je zamogla razločiti, videla je, da dva tepeha jendega. Vsi trije bili so od prvega začetka skupaj. Pokalo je kar zaporedoma. Vse je trajalo kake pol četr ure, potem je bilo tih. Dva sta potem odšla, jeden za plotom jeden po cesti, na robu ceste prišla sta vkupe in šla tik postajinega poslopja proti Kašlju a ker je bila v mesečini senca od poslopja, ni mogla razločiti, kdo sta. Govorila sta tiso mej sabo. Jeden bil je večje, drugi srednje postave. Na vasi v Zalogu je bila še luč pri Udovčevih in pri Tonetu.

Bezlaj pravi, da nima opomniti na izjavo priče ničesa, Pavčič pa se roti pri živem Bogu, da ni storil ničesa Lengerju in da se še nikoli tepel ni. Bezljaj priponni, da se boji, da zato laže.

Priča Andrej Strah, 22 let star kmetski fant iz spodnjega Kašlja, je zaradi budodelstva teške telesne poškodbe na šest mesecev obsojen v ječi na Žabjeku. Isti večer bil je v Zalogu pri Gradišku kjer mu je Sešek plačal vino, potem pa je zgodaj šel domov in ker je bil bolan, spat. Po noči prišel je Bezljaj po lestvici na hlev, kjer je spal in ga zbudil. Povedal mu je, da je imel namen, poklicati dekleta pri Dovču, pa Pavčič ga je klical na pomoč. Stekel je in „z žandarjem smo skočili vkupe in udaril je,“ rekel je Bezljaj, ne „vem s čim.“ Žandar je upognil kolena in potem sta s Pavčičem stekla, tako da ne vé, ali je še živ ali mrtev. Ko je priča vprašal: „katerega žandarja,“ odgovoril je Bezljaj, da

sta s Pavčičem pretepla „ta malega“ (Lengerja). Jokal se je in tožil, da je nesrečen, da je imel prej kapo, zdaj pa jo je izgubil. Žandar ga je vprašal, je li vojak in ga hotel predreti. A on ga je s sabljo usekal, sicer bi bil sam nesrečen. Priča mu je takrat rekel, da se mu smili, ker bo nesrečen. Drugi dan je priča vprašal Dovčeve, ali kaj ve, a ta je z ramama mignila in rekia: „ko bode do konca prišlo, bode že povedala“. K Pavčiču je potem priča rekel: „Janez, slaba bo, Dovčeva dekle bo vse povedala.“

Bezlaj odločno taji, da bi bil priči kaj pravil. Sploh nista bila prijatelja, pa bi mu kaj tacega šel praviti!

Pavčič pa opomni, da je priča Strah vse po pravici povedal.

Bezlaj obrnilvsi se proti priči Strahu reče: „Ali imaš kako pričo?“

Strah odgovori Bezljaju: „Kaj si pa k meni prišel? Če nisi bil ti, bil je pa hudič v tvojej podobi. Saj bi mi bilo ljubše, da bi te ne bilo, vsaj bi me ne bili žandarji uklenjenega gonili v Ljubljano!“

Sodišče stavilo je porotnikom dvojno vprašanje, glaseče se za vsacega zatoženca na umor; a ko sta zagovornika dr. Ahazih in dr. Zarnik zahtevala, tudi na uboj.

Zagovornik Bezljaja dr. Zarnik je v jako dovršenem govoru izpeljeval, da ni dokazano, da bi bil njegov klijent namen imel, umoriti žandarja Lengerja. Niti Bezljaj niti Pavčič ni imel orožja, še navadnega orožja kranjskih fantov, kola ne. Brez orožja pa se ne gre bojevat s c. kr. žandarjem, kateri je dobro oborožen. Tudi nista skušala zatoženca kaj sledu izbrisati. Bila sta v takem afektu, da nista vedela, kaj delata. Ko bi človek v takem trenutku, ko dejanje izvrši, hladno premišljal, ne bi ga storil. Mnjenje državnega pravnika, da bi bila zatoženca žandarja morila, ko je že na tleh ležal, je samo mnenje, kajti dokazanega ni nič, a porotniki imajo soditi po dokazih, ne po mnenjih strank. Zagovornik tedaj smatra zločin le za žalibog navadni kmetski uboj in priporoča porotnikom, naj potrdi vprašanje, stavljeno na uboj.

Porotniki, katerim načelnik je bil Henrik baron Lazarini, potrdé oba vprašanja na umor in sodišče odsodi Bezljaja in Pavčiča na smrt na vislice in sicer ima biti obešen najprvi Pavčič in potem še le Bezljaj. Oba obsojena prosita milosti.

Listnica uredništva: Gosp. Črnologar! Kakor vidi dobro došlo, isto tako tudi spis o južnej Istri! Zdravi!

Loterijne srečke 13. januvarja.

Na Dunaji: 81, 65, 36, 43, 40.
V Gradi: 41, 90, 4, 73, 63.

Umrli so v Ljubljani:

10. januvarja: Fran Rungar, delavec, 17 let, Ilovica št. 1, za otrpenjem pluč. — Marija Vodnik, perica, 63 let, Soteska št. 6, za kronično arthritido.

12. januvarja: Neža Finkel, mestna uboga, 87 let, Karlovska cesta št. 7, za marazmom. — Marija Urbas, posestnikova udova, 50 let, Reseljev trg št. 1, za spridenjem jeter.

13. januvarja: Marija Dovganivec, 72 let, Ilovca št. 6, za starostjo.

V deželnej bolnici:

9. januvarja: Jarnej Pipan, delavec, 49 let, za jetiko. — Marija Žabbelj, gostija, 82 let, za oslabljenjem.

Dunajska borza

dné 16. januvarja.

(Izvirno teleografično poročilo.)

Papirna renta . . . . . 77 gld. 15 kr
Srebrna renta . . . . . 77 " 70 "
Zlata renta . . . . . 95 " 95 "

15. januarja.
Pri Slonu: Goldstein z Dunaja. —
Baron Tauferer iz Višnje Gore. —
Fischel z Dunaja.
Pri Malhei: Klinger z Dunaja. —
Stare iz Kawnika. — Hanniel, Kuchar
z Dunaja.
Pri avstrijskem cesarju: Vi-
dic iz Kraja.
Pri bavarškem dvoru: Vatovec
iz Sežane.

Tuji:

5% marcna renta	92	5
Akcije narodne banke	836	—
Kreditne akcije	280	75
London	119	70
Srebro	—	—
Napol.	9	50 ^{1/2}
C. kr. cekini	5	65
Nemške marke	58	70
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	119
Državne srečke iz l. 1864	100	168
4% avstr. zlata rents, davka prosta	96	25
Ogrska zlata renta 6%	118	25
" " 4%	85	60
" papirna renta 5%	84	95
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	103	25
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	115
Zemlj. obč. 4 ^{1/2} % zlati zast. listi	119	—
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	98	75
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	105	25
Kreditne srečke	100 gld.	171
Rudolfove srečke	10	19
Akcije anglo-avstr. banke	120	114
Trammway-društ. velj. 170 gld. a. v.	221	50

Zahvala.

Za izraze toplega sočutja mej boleznijo naše nepozabljljive, drage matere

Marije Urbas, roj. Levec,

ter za mnogoštevilno spremstvo k njenemu zadnjemu počitku izrekamo s tem vsem dotičnikom svojo najglubočeko zahvalo. Posebno zahvalo pa smo dolžni gospodom mesarjem, kateri so blagovolili dragu ranjco počastiti s krasnimi venci in bakljado.

V Ljubljani, v dan 16. januvarja 1883.

(32) Žalujoči otroci.

Pekarija in vinotoč

se pod ugodnimi pogoji daje v najem. — Natančneje pove upravnštvo „Slovenskega Naroda“.

(31—1)

Velika zaloga rumenega ali rudečega dolenskega vina,

iz leta 1882 po 4^{1/2}, 5 do 6 gld., staro vino po 9 do 10 gld. avstr. vedro, in kakih 5000 žlahtnih 3 do 4 letnih

vinskih trt

po 1 gld. 50 kr. sto pri

A. Cvenkelj-i

v Sevnici (Lichtenwald.)

(30—1)

NAJBOLJŠI

PAPIR ZA CIGARETE

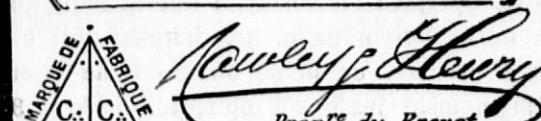
JE

LE HOUBLON

Franosk fabrikat.

PRED PONAREJANJEM SE SVARI!!!

Pravi je ta papir za cigarete samo tedaj, če ima vsak list znamko LE HOUBLON in vsak karton nosi varstveno znamko in signaturo.

CAWLEY & HENRY, alleinige Fabrikanten, PARIS

seuls Fabricants brevetés des Marques :

PAPIER ANANAS Couleur Mais

Qualité supérieure Blanc ou Mais

LE DRAPEAU NATIONAL Aux Armes de chaque Pays

Lovro Sebenicher,
posestnik, restaurateur tikom kolodvora na Rakeku,
odprl je
vsestransko spedicio.

Vsa izročena opravila pri prejemu in oddaji blaga na železničah, splačevanje voznine itd. preskrbuje hitro, varno in ceno. V njegoviči čistih in suhih magacinih ogiblje se lehko vsak prejemalec višoke ležnine na železnicni. Pismenim vprašanjem odgovarja točno in natanko.

(27—2)